

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdése értelmében közzétett közlemény a COMP/39.143 – Opel ügyben

(2007/C 66/11)

1. BEVEZETÉS

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 9. cikke⁽¹⁾ szerint ha a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely jogsértés befejezését írja elő, és az érintett vállalkozások olyan vállalatokat ajánlanak fel, hogy a Bizottság által számukra az előzetes értékelésben kifejezett elvárásoknak eleget tesznek, a Bizottság határozatával ezeket a kötelezettségvállalásokat a vállalkozások számára kötelezővé teheti. Az ilyen határozat határozott időre fogadható el és azt mondja ki, hogy a Bizottság részéről nincsen szükség intézkedésre. Ugyanezen rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság nyilvánosságra hoz egy tömör összefoglalót az ügyről és a kötelezettségvállalások fő tartalmáról. Az érdekelt felek észrevételeiket a Bizottság által meghatározott határidőn belül nyújthatják be.

2. AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

A szóban forgó ügy a General Motors Europe (a továbbiakban GME) által a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátott Opel/Vauxhall-specifikus műszaki javítási információkkal kapcsolatos. A Bizottság által folytatott vizsgálat kimutatta, hogy a GME jóval az 1400/2002/EK bizottsági rendeletben⁽²⁾ lefektetett átmeneti időszak lejártával sem tette közzé a műszaki javítási információk bizonyos fajtáit. Ezen felül a bizottsági vizsgálat elindításának időpontjáig a GME nem hozott létre olyan hatékony rendszert sem, amely lehetővé tenné a független javítóműhelyek számára, hogy szabadon hozzáférhessenek az Opel/Vauxhall-specifikus műszaki javítási információkhoz. Annak ellenére, hogy a GME a bizottsági vizsgálat ideje alatt javított a műszaki információk hozzáférhetőségén, a független javítóműhelyek számára még mindig nem volt elérhető az összes információ.

A Bizottság 2006 decemberében elindította az eljárást és megküldte a GME-nek az előzetes értékelést, amelyben előzetes véleményként megállapítja, hogy kétségek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a GME-nek az értékesítés utáni szolgáltatást nyújtó partnereivel kötött megállapodásai összeegyeztethetők-e az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdésével.

A GME által kötött szolgáltatási és alkatrész-forgalmazási megállapodások a GME szerződéses hálózataitól lényegében megkövetelik, hogy a márkával kapcsolatos javítási szolgáltatások teljes körét biztosítsák, a más és/vagy célirányosabb szolgáltatást nyújtani kívánó vállalkozásokat, valamint az önálló alkatrész-nagykereskedőket pedig kizárják. A Bizottság aggályosnak találta, hogy az ilyen megállapodásokból eredő kedvezőtlen hatásokat még fokozhatja, hogy a GME a független javítóműhelyek számára nem biztosít megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz. A Bizottság előzetes értékelése alapján úgy tűnik, a fent említett gyakorlat hozzájárult ahhoz, hogy romlott a független javítóműhelyek piaci helyzete, ami a független alkatrész-nagykereskedők piacának zsugorodásához vezethetett, valamint a fogyasztóknak is jelentős károkat okozhatott az alkatrész-választék jelentős csökkenése, a javítási szolgáltatások árának emelkedése, a javító-

műhelyek választékának csökkenése, az esetleg felmerülő biztonsági problémák és az innovatív javítóműhelyekhez való hozzáférés hiánya folytán.

Ezen felül amiatt, hogy a GME állítólag nem biztosít a független javítóműhelyeknek megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz, úgy tűnik, az értékesítés utáni szolgáltatást nyújtó partnereivel kötött megállapodások esetében nem lehet élni az 1400/2002/EK rendeletben biztosított mentességgel, hiszen a rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint a rendeletben biztosított mentesség nem alkalmazható azokban az esetekben, ahol a gépjárművek szállítói megtagadják a független piaci szereplőktől a hozzáférést bármilyen, az érintett gépjárművek karbantartásához és javításához szükséges műszaki információhoz, diagnosztikai vagy egyéb felszereléshez, szerszámhoz – beleértve a vonatkozó szoftvereket –, valamint képzéshez.

Végezetül a Bizottság arra az előzetes véleményre jutott, hogy – a műszaki javítási információkhoz való hozzáférés hiánya folytán – a GME és Opel/Vauxhall szerződéses javítóműhelyei között kötött megállapodások esetében valószínűleg nem lehet élni a 81. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezéssel. Lényegében úgy tűnik, a szerződéses javítóműhelyek kiválasztott hálózatának működésétől várható hatékonyságnövelés nem ellensúlyozza a versenyre gyakorolt jelentős kedvezőtlen hatásokat, amelyek abból erednek, hogy a független piaci szereplőknek nem biztosítanak megfelelő hozzáférést a márkával kapcsolatos műszaki javítási információkhoz, illetve ennek folyamánként abból, hogy a Opel/Vauxhall szerződéses hálózatai védve vannak a független javítási ágazat által gyakorolt versenykényszertől.

3. A FELAJÁNLOTT VÁLLALÁSOK LÉNYEGE

A GME kötelezettségvállalásokat ajánlott fel a Bizottságnak, hogy eleget tegyen az előzetes értékelésben kifejezett, versennyel kapcsolatos elvárásoknak. Javasolja, hogy a fenti kötelezettségvállalások 2010. május 31-ig maradjanak hatályban. A kötelezettségvállalások tömör összefoglalója az alábbiakban olvasható, továbbá a kötelezettségvállalások megjelentek angol nyelven a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

3.1. A rendelkezésre bocsátandó műszaki információk

A rendelkezésre bocsátandó információk körét a független és a szerződéses javítóműhelyek közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve határozza meg. Ennek fényében, a GME biztosítja, hogy az általa szállított gépjárművek javításához és karbantartásához szükséges valamennyi műszaki információt, szerszámot, berendezést, szoftvert és képzést, amelyet a szerződéses gépjárműjavítói, és/vagy bármely EU-tagállamban működő független importőrjei rendelkezésére bocsát, a GME saját maga vagy az ő nevében más független gépjárműjavító számára is elérhetővé tesz.

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 203., 2002.8.1., 30. o.

A „műszaki információk” körébe az 1400/2002/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése értelmében beletartozik minden olyan információ, amelyet az Opel/Vauxhall gépjárművek javításához és karbantartásához az Opel/Vauxhall szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére bocsátanak. Ide sorolhatók például – a frissítésekkel együtt – azon szoftverek, hibakódok és egyéb paraméterek, amelyek a GME által javasolt beállítások kezdeti elvégzésekor és visszaállításakor szükségesek az elektronikus vezérlőegységek (ECU-k) működtetéséhez, a gépjármű-azonosító módszerek, az alkatrész-katalógusok, a gyakorlati tapasztalatból származó, jellemzően egy adott típust vagy gyártási tételt érintő problémákra kidolgozott megoldások, valamint a visszahívásról és egyéb, a szerződéses javítóhálózaton belül térítés nélkül elvezethető javításokról szóló értesítések.

A szerszámokhoz való hozzáférés magában foglalja a hozzáférést az elektronikus diagnosztikai és egyéb, javításhoz szükséges szerszámokhoz és a hozzájuk tartozó, rendszeresen frissített szoftverekhez, valamint a fenti szerszámokhoz kapcsolódó, értékesítés utáni szolgáltatásokhoz.

A rendelet (26) preambulumbekzdése egyértelműen jelzi, hogy a 4. cikk (2) bekezdése alapján a GME nem köteles a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátani olyan műszaki információkat, amelyek lehetővé tennék harmadik fél számára a fedélzeti lopásgátló készülék megkerülését vagy hatástalanítását és/vagy az elektronikus szerkezetek újralibrálását⁽¹⁾, illetve a gépjármű teljesítményét korlátozó szerkezetek szakszerűtlen kezelését. Ennek ellenére a GME kötelezettséget vállal arra, hogy a független javítóműhelyek számára korlátlan hozzáférést biztosít az ilyen típusú információkhoz, feltéve, hogy e független javítóműhelyek megszerzik a vonatkozó GME képzési bizonyítványt⁽²⁾. Az ilyen bizonyítványt a képzés sikeres befejezése után kérelem nélkül kiállítják a független javítóműhelyek számára.

Ha a jövőben a GME a (26) preambulumbekzdésre hivatkozna, amikor visszatartja a független javítóműhelyektől az egyes műszaki információkat, egyben rá hárul annak biztosítása is, hogy a visszatartott információk olyan mértékben legyenek korlátozva, amely megfelel a (26) preambulumbekzdésben előírt védelemnek, továbbá arra is, hogy az említett információk hiánya ne akadályozza meg a független gépjárműjavítókat abban, hogy a (26) preambulumbekzdésben meghatározott javítási műveletektől eltérő műveleteket is elvégezzenek, beleértve az elektronikus vezérlőegységen (ECU), a légszákon, a biztonsági öv előfeszítettségét meghatározó szerkezeten, illetve a központi zárrendszer elemein elvégzendő beavatkozásokat.

3.2. A médiumok

A rendelet 4. cikkének (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a műszaki információkhoz való hozzáférést a független javítóműhelyek igényeivel arányosan kell biztosítani. Ez az információ szabaddá tételét és olyan árképzést von maga után, amely figyelembe veszi, milyen mértékben használják fel az információkat a független javítóműhelyek.

A GME az 1996. után kibocsátott típusokra vonatkozó valamennyi műszaki információt felteszi a TI-honlapra, és biztosítja,

(1) Azaz az ECU-k eredeti beállításainak nem a GME által javasolt módon történő módosítását.

(2) A képzési bizonyítvány díja azonos mind a szerződéses, mind a független javítóműhelyek számára, valamint GME kötelezettséget vállal arra, hogy a kötelezettségvállalások érvényességének ideje alatt e díjakat ugyanazon a szinten tartja. A képzés a következőkből áll: i. kétnapos oktató által vezetett képzés (amelynek díja napi 115 EUR és 230 EUR között mozog a nemzeti piacoktól függően), és ii. egy napos Tech2 internet-alapú képzés (amelynek díja 30 EUR és 50 EUR között mozog a kérdéses nemzeti piactól függően). A képzéseket a GM Academy tartja.

hogy a TI-honlapon – illetve ennek jövőbeli jogutódján – az összes frissített műszaki információ folyamatosan rendelkezésre álljon. A GME ezen túlmenően folyamatosan biztosítja, hogy a honlap könnyen megtalálható legyen, és gondoskodik róla, hogy ugyanazt a teljesítményt nyújtsa, mint az Opel/Vauxhall szerződéses hálózatok számára nyújtott műszaki információszolgáltatás egyéb módjai. Ha a GME vagy a GME nevében eljáró egyéb vállalkozás a szerződéses javítóműhelyek számára valamely európai uniós nyelven elérhetővé tesz egy adott műszaki információt, a GME gondoskodik róla, hogy az információ említett nyelvi változata is haladéktalanul felkerüljön a TI-honlapra.

A TI-honlapon jelenleg nem elérhető elektronikus alkatrész-katalógust illetően úgy tekintik, hogy a GME teljesítette kötelezettségvállalásait, amennyiben 2007. december 31-ig megjelenteti ezt az információt a TI-honlapon. Rövid távú megoldásként a katalógus elérhető a GME telefoninformációs szolgálatán keresztül, amely kérésre kérelem nélkül a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátja fax útján a kért oldalakat bármely olyan nyelven, amelyen a katalógus a szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére áll. Ez a szolgáltatás oldalanként 1 EUR (+ 3,9 % kezelési díj) illeték ellenében áll rendelkezésre, továbbá a hívásért a helyi telefondíj fizetendő.

A GME felteszi TI-honlapjára az EU területén működő Opel/Vauxhall szerződéses javítóműhely általi használatra szánt valamennyi olyan kapcsolási rajzot, amelyet digitális formában hoztak létre vagy digitális formátumra alakítottak át. A fennmaradó rajzok, amelyek egyes 1997. január 1. után kibocsátott modellekhez⁽³⁾ kapcsolódnak és nem léteznek digitális formában, a független javítóműhelyek számára a GME telefoninformációs szolgálatán keresztül lesznek elérhetőek. A telefoninformációs szolgálatok valamennyi szükséges nyelven működnek annak elkerülése érdekében, hogy a független és a szerződéses Opel/Vauxhall javítóműhelyeket közvetett vagy közvetlen módon hátrányosan megkülönböztessék, figyelembe véve, milyen feltételekkel jutnak hozzá az ilyen szerződéses javítóműhelyek a kapcsolási rajzokhoz. A kapcsolási rajzokat az Opel/Vauxhall szerződéses javítóműhelyek esetével megegyező módon, kérelem nélkül fax útján bocsátják rendelkezésre azon minimális információk formájában, amelyek az átlagos független javítóműhely számára a javítás elvégzéséhez szükségesek. A GME kötelezettséget vállal arra, hogy a kötelezettségvállalások érvényességének ideje alatt fenntartja azokat a feltételeket, amelyek a nem digitalizált kapcsolási rajzok esetében jelenleg alkalmazandók.

Ami a TI-honlapot illeti, a GME beleegyezik abba, hogy óránkénti, napi, heti, havi és évi időarányos lebontásban biztosítja a hozzáférést 4 EUR, 30 EUR, 100 EUR, 300 EUR és 3 700 EUR díj ellenében. A TI-honlaphoz való első hozzáféréskor 15 EUR egyszeri regisztrációs díjat + 3,9 % kezelési díjat kell fizetni. A Tech1/Tech2 SWDL (diagnosztikai berendezés letölthető szoftver) rendelkezésre áll a TI-honlap éves előfizetésén keresztül, illetve 100 EUR havi előfizetési díj ellenében. A GME a fenti hozzáférési díjstruktúrát fenntartja, és az Európai Unión belüli átlagos inflációs rátát meghaladó mértékben nem emeli a díjakat.

(3) Ezek közül csak két modell (az Agila és a Movano) gyártása zajlik még mindig, mindkettő esetében a 2002 után kibocsátott változatokra vonatkozó kapcsolási rajzok megtalálhatók a TI-honlapon. Kizárólag két modell van, amelyek esetében a kapcsolási rajzok csak a GME telefoninformációs szolgálatán keresztül érhetőek el, ezek gyártása 1999-ben és 2001-ben állt le. A fennmaradó modellek esetében a TI-honlapon megtalálhatók a 2002 után (Astra-G, Frontera-B, Zafira-A) vagy 2003 után (Speedster) kibocsátott modellekre vonatkozó kapcsolási rajzok.

3.3. A minimumszabályok elve

A GME kötelezettségvállalásai nem sérthetik azokat a közösségi vagy nemzeti jogban megállapított, jelenlegi vagy jövőbeli követelményeket, amelyek kiterjesztik a GME által a független piaci szereplők rendelkezésére bocsátandó információk körét, és/vagy amelyek a fenti információk biztosításának kedvezőbb módozatait fektetik le.

3.4. Vitarendezés

Egy független javítóműhely a műszaki információk hozzáféréssel kapcsolatos panaszainak orvoslására a GME egy ombudsman-t nevez ki. Ha a GME ombudsmanához egy független javítóműhelytől panasz érkezik, a teljes akta kézhezvételét követő legfeljebb három héten belül eljuttatja a független javítóműhelyhez a GME válaszát. Ha a panaszos nem fogadja el a GME válaszát, a GME kötelezettséget vállal arra, hogy a műszaki információnyújtással kapcsolatos vitarendezéshez elfogadja a választottbírói eljárást, amely során a vitás felek kijelölhetnek egy szakértőt, akik közösen kijelölnek egy harmadik szakértőt.

A választottbíráskodásra abban a tagállamban kerül sor, amelyikben a panasztevő fél székhelye található. A választottbírói eljárás azon a nyelven zajlik, amely az adott hely hivatalos eljárási nyelve. A választottbírói eljárás nem érinti a jogot kérelem benyújtására az illetékes nemzeti bírósághoz.

4. FELKÉRÉS AZ ÉSZREVÉTELEK MEGTÉTELÉRE

A piaci tesztelés függvényében a Bizottságnak szándékában áll az 1/2003/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében elfogadni egy határozatot, amely megállapítja a fent összefoglalt és a Versenypolitikai Főigazgatóság ⁽¹⁾ honlapján közzétett vállalkások kötelező jellegét. Az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban, a Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a javasolt kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Ezen észrevételeknek a Bizottsághoz e publikáció dátumától számított egy hónapon belül be kell érkezniük. Az észrevételeket a COMP/39.143 – Opel hivatkozási szám feltüntetése mellett lehet eljuttatni a Bizottsághoz e-mailben a omp-infotech@ec.europa.eu címre, fax útján (fax: (32-2) 296 29 11) vagy postai úton a következő címre:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate-General for Competition (Versenypolitikai Főigazgatóság)
Antitrust Registry (Trösztellenes Hivatal)
J-70
B-1049 Brussels (Brüsszel)

Az eljárás során a jövőben szükségessé vagy célszerűvé válhat, hogy a kötelezettségvállalásokat felajánló felek számára rendelkezésre álljon egy összefoglaló, amely a piaci összeegyeztethetőségi vizsgálatról készült dokumentum nyilvánosságra hozatala után tett megjegyzéseket tartalmazza. Ezzel kapcsolatban kérjük, szíveskedjenek megjelölni, ha bármiféle bizalmas információt vagy üzleti titkot szerepeltetnek. A jogos kéréseket tiszteletben fogjuk tartani.

(1) http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html